

LAUSUNTO KUNTALAIN HALLITUKSEN ESIITYSLUONNOKSESTA

K.hall.

102 §

Kuntalain kokonaisuudistusta on valmisteltu parlamentaarisen seurantaryhmän, työvaliokunnan ja neljän jaoston toimesta vuodesta 2012. Tavoitteena on uudistaa kuntalaki niin, että siinä otetaan huomioon kuntien muuttuvat toimintaympäristöt ja kuntahallinnon rakenteista aiheutuvat muutostarpeet. Uusi kuntalaki korvaisi vuoden 1995 kuntalain. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki ja uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta.

Valtiovarainministeriö pyytää kunnilta lausuntoa kuntalain hallituksen esitysluonnoksesta. Lausunnot tulee antaa 26.8.2014 mennessä.

Esityslistan liitteenä on valtiovarainministeriön lausuntopyyntö 8.5.2014 ja HE-luonnos 8.5.2014.
(Valm. kj. HH).

Esitys:

Kunnanhallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon.
Liite nro 3.
(Esitt. kj. HH).

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja Hanna Helaste, puh. 0400 742 751
sähköposti: hanna.helaste@keitele.fi

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

Otteen oikeaksi todistaa

keitele 20.8.2014

Arkistonhoitaja

Ummajärvi

LAUSUNTO KUNTALAIN HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA

6 § Kunnan toiminnan käsitteestä

Kunnan toiminnan käsite on tarkoituksenmukainen sisältäessään laajasti toiminnan ja palveluiden järjestämisen muodot.

7 - 9 § Kunnan tehtävät, järjestämisvastuu ja palvelujen tuottaminen

Kuntien kehittymisen ja elinvoimaisuuden kannalta on tärkeää, että yleisen toimialan tehtävät ovat edelleen kuntien määriteltävissä. Erityisen toimialan lakisääteiset tehtävät ovat kasvaneet liiaksi ja huolimatta kuntien järjestämis- ja rahoitusvastuusta, on päätöksenteko osin jo kuntien ulkopuolella. Erityisen toimialan tehtäviä ei voida lisätä ilman niille osoitettua rahoitusta.

Järjestämis- ja rahoitusvastuun mahdollisissa eriytymisissä tulee ottaa huomioon, että uudistukset tukevat kokonaistaloudellisesti järkevää toimintaa. Kunnille tulee jäädä riittävät kannusteet panostaa mm. ennaltaehkäisevään toimintaan.

12 § Kuntatalousohjelmasta

Kuntatalousohjelma on osa EU:n lainsäädännöstä tulevaa julkisen talouden ohjausjärjestelmää. Valtion talousarvioesityksessä annetaan myös kuntataloudelle oma tasapainovaatimus ja yksilöidyt toimenpiteet sen saavuttamiseksi. Kuntatalousohjelma kattaa myös kunnan yleisen toimialan.

Kuntien hallinnon tulee perustua asukkaiden itsehallintoon. Kuntatalousohjelman ei tule olla väline kuntien oman harkintavallan supistamiseen.

15 § Valtuuston toimikauden aloitus

Valtuuston roolin vahvistaminen päämääränä on positiivinen uudistus, johon ei kuitenkaan päästä esitetyllä tavalla. Uusi valtuusto tarvitsee riittävän ajan perehtyäkseen kunnan toimintaan ja talouteen eikä näin ollen voi ottaa ensimmäisenä vastuuta talousarvion valmistelusta.

16 § Valtuuston koko

Kuntien omaa harkintaa lisäävä uudistus on hyvä ja helpottanee erityisesti pienimpien kuntien tilannetta.

5 luku, kunnan asukkaiden osallistumisoikeus

Osallistumis- ja vaikuttamiskanavien yhteen kokoaminen on perusteltua. Lisäksi on hyvä, että kunnille jää harkintavaltaa toteuttamistavoista ja –kanavista.

31 § Toimielinmalli

Lain tulee olla mahdollistava. Laissa tulisi esittää vähimmäisvaatimukset, joiden täyttyessä kunnalla olisi oman harkintavallan puitteissa rakentaa luottamushenkilöorganisaatio. Tilaa- ja tuottaja-malli on käytännössä osoittautunut varsin toimimattomaksi.

34 § Toimielimen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat

Mahdollisuus osa-aikaiseen tai kokoaikaiseen luottamustoimen hoitamiseen on tarvepohjainen ratkaisu. Laissa tulisi suoda mahdollisuus osa- tai kokoaikaiseen luottamustoimen hoitamiseen myös määrääjäksi, esimerkiksi aikaa vievien kehityshankkeiden tai muutostilanteiden ajaksi.

38 § Kunnan johtaminen

Kuntastrategian nostaminen kunnan johtamisen keskiöön vahvistaa valtuuston roolia. Kuntastrategian sisältäessä laaja-alaisesti kunnan koko toiminnan, tulisi kunnat vastaavasti vapauttaa erityslainsäädännössä velvoitetuista pienten osa-alueiden vastaavista strategioista ja suunnitelmista.

43 § Johtajasopimus

Johtajasopimuksesta säättäminen on nykypäivää ja tältä osin yksityisen sektorin ja julkisen sektorin toimintatapoja on syytä lähentää.

47 -49 § Omistajaohjaus ja kuntakonsernin johtaminen

Esitetyt ehdotukset tukevat kunnan kokonaisvaltaisen johtamisen ja kunnan kokonaisedun tavoittelua.

93 § Otto-oikeuden rajaamisesta kunnanhallitukselle

Useissa kunnissa organisaatio on jaettu osastoihin, joiden päätösvaltaa lautakunnat käyttävät hyvin itsenäisesti. Lautakuntien substanssiosaaminen omalla sektorilla jäisi uudistuksen myötä hyödyntämättä ja vastaavasti kunnanhallitukselta edellytetään erittäin laaja-alaista osaamista.

99 -101 §, 109-110 §, 141 § Sähköinen päätöksenteko, pöytäkirjat

Uudistuksella saatetaan kunnallinen päätöksentekokulttuuri nykypäivään. Tietojen julkaiseminen tietoverkoissa tulee olla mahdollisimman selkeästi säännelty.

111 § Alijäämien kattamisvelvollisuus

Kuntayhtymien alijäämien kattamisvelvollisuus tulee olla samanlainen kuin kunnillakin.

122 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan roolia on hyvä vahvistaa. Toiminnan strategian mukaisen ohjauksen tehostamisella ja reaaliaikaisuudella kunnan toimintaa voidaan ohjata tuloksekkaammin.

15 luku

Kuntien mahdollisuuksia vaikuttaa itse elinvoimansa kehittämiseen ei tule esitetyllä tavalla rajoittaa.

Kokonaisuudessaan lakiluonnos on selkeä ja siirtymäsäännökset riittäviä.

Keiteleellä 11.8.2014

Anna-Liisa Tuhkanen
kunnanhallituksen pj.

Hanna Helaste
kunnanjohtaja